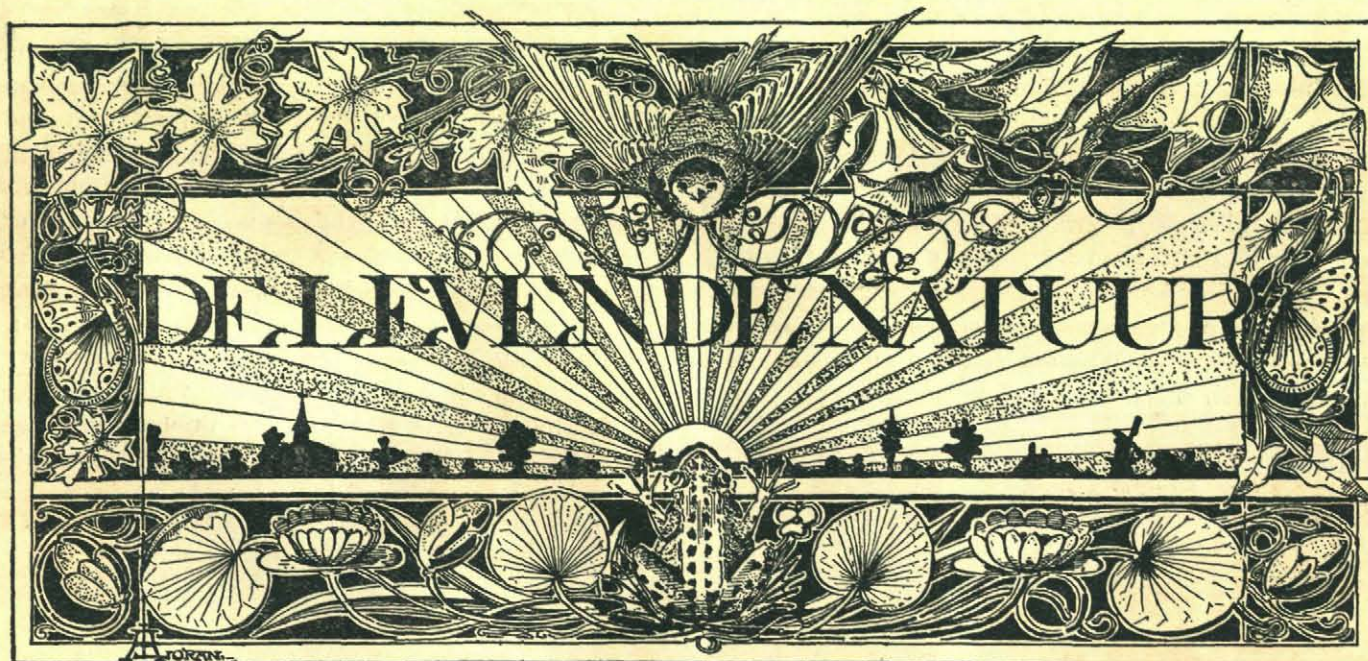

REDACTIE

E. HEIMANS, Amsterdam en JAC. P. THIJSSE, Bloemendaal.

ADRES DER REDACTIE:

JAC. P. THIJSSE, TE BLOEMENDAAL.

UITGAVE VAN:

W. VERSLUYS TE AMSTERDAM.

Prijs per jaar f 3.60.

LANGS DE HILVERSUMSCHE MEENT.

Voor ons Amsterdammers ligt de Meent, waarom druk gevochten is — een strijd in vreedstijd, die zelfs menschenlevens heeft gekost — op een half uur afstand, wel te verstaan als wij van den trein gebruik maken. Toch zal het velen gegaan zijn als mij, die, wetend dat de meent ook voor natuurvrienden een begeerlijk terrein is, veel verder gingen zoeken, wat zoo nabij te vinden is.

Ik heb in dezen zomer gelegenheid gehad minstens een keer per week, hetzij 's morgens, 's middags of 's avonds de Meent een bezoek te gunnen en ik schaam mij haast, nu ik moet bekennen, dat ik flora en fauna van onze buurt zoo onvolledig kende.

Wat is me dit magere weiland meegevallen! Alleen de sloot, die er aan den Bussumschen kant langs loopt van de Naardermeer tot den 's Grave-landschen weg is een eervolle vermelding waard. Dat is een levend museum van alle laagveen- en hoogveenplanten, zeldzame en gewone.

Met Pinksteren, toen ons de zorg voor 't veentje op de biologische tentoonstelling er heen voerde en wij 's morgens om zes uur al aan 't verzamelen moesten, stonden wij zelf verbaasd over de massa soorten en individuen, die wij er onverhoopt aantroffen. Dat de Engelsche distel, de zachte, de tengere, de liefste distel zou ik zeggen, die wij hebben, daar bij honderden en duizenden, groeide en bloeide, wist

ik heusch niet. Ik heb er zelfs eens jongelui voor van Amsterdam naar Laag Keppel gestuurd.

En wat stonden ze er mooi als ornament tusschen het wollegras, en de wateraardbezie, en de vijf soorten veenorchideeën, de witte welriekende incluis; dat was alleen al meer dan twee natte voeten waard, en menige uitroep van bewondering en verwondering had ge kunnen hooren van de scheppers van 't veentje, die toch ook al heel wat gezien hadden op floristisch gebied, toen ze daar midden in 't moeras de keverorchis, *Listera ovata* ontdekten, reuzenexemplaren met bladeren van een hand grootte en bloeistengels die tot de knieën reikten.

De varens groeien er niet minder welig dan de orchideeën, koningsvarens en stekelvarens vooral, ook enkele kamvarens en aan den anderen kant een macht van dubbelloof, dat sporenveeren draagt van twee voet lengte.

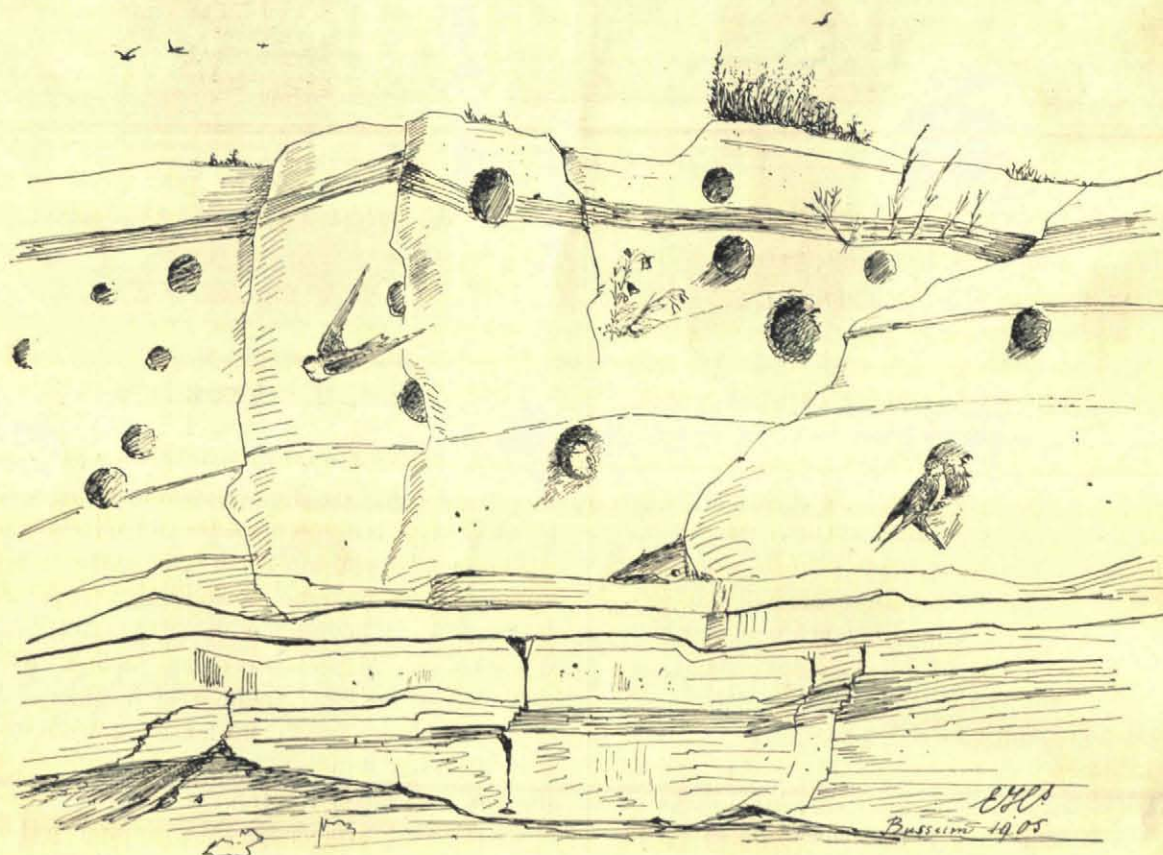
Toen wij eens met schemeravond stilletjes aan het heikkickers vangen waren, kwamen de grutto's en tureluurs nieuwgierig om ons heen zwerven om te kijken wat wij er deden; en geregeld zwemmen er de waterhoentjes en stonden er een paar roode reigers tusschen de witte en gele waterlelies, die zich met den kijker kalm lieten opnemen, maar van nadere kennismaking niet gediend bleken.

Dan zijn de oeverwaluwen toeschietelijker, een flinke kolonie broedde er van den zomer in de belte, vlak bij 't Bussummer hek. Daar heb ik op menigen vroegen morgen een uurtje bij zitten kijken.

Een vroolijker en levendiger natuurafereeltje laat zich moeilijker denken dan zoo'n twintig dertig vader- en moeder-zwaluwen, die maar voortdurend kwietserend af en aan vliegen; in de eerste dagen na 't uitkomen doken ze nog hun donkere holletjes in, maar al spoedig kwamen de witte jongkies in het portaaltje zitten om de vliegen en muggen uit den bek van de ouden te nemen, als deze met onge-looflijk snel vleugelbewegen voor de hopen in de lucht stil stonden. Wat een haasten en jachten is dat, om toch maar veel te vangen en volop te voederen.

Keek je tegen den avond zoo'n holletje in, als de ouden, zoo 't schijnt, nu eens voor hun plezier uit

Als wij ze opwachten en zij wat lang uitblijven, vermaken wij ons met de talrijke graafbijen van allerlei verschillende soort, die er voortdurend aan 't werk zijn rondom, bovenop en soms in den rand van de nestholten. De massa bestaat uit Dasypoda's, groote graafbijen, die op komieke manier achteruit rollende als een wagentje op rails het zand uit hun gangen schuiven. Is de woning voor de larven gereed dan laten ze de gang open en een vijf minuten later komt de groote rossige, grauwe bij terug. maar dan is hij, of eigenlijk zij, niet grauw meer, en is onder-de-hand dubbel zoo groot geworden. Het diertje is één groote gele of oranje klomp meel geworden, die dwarrelend voor de gaatjes

Oeverzwaluwen bij hun nesten.

waren en hoog in de lucht tierelieden en speelden in een vlucht zoo snel en dwarrelend, dat er geen oog op was te houden, dan verraste je geregeld een jong, dat op 't randje er naar zat te kijken; en wel met zoo smachtend verlangen, dat het eerst retireerde als het bijna door ons aangeraakt was. Dan nog dook het niet dadelijk diep weg, duidelijk was in de duistere poort de witte borst en keel te onderscheiden met een donker dwarsstreepje tusschen beide.

Nu zijn de jonge oeverzwaluwen bijna allen uitgevlogen en terug naar 't Zuiden, zoo nu en dan komen ze nog eens terug in de zandige geboortestad en 's avonds slapen er althans nog enkele in.

heen en weer zweeft. 't Kost soms werkelijk moeite aan deze graafbij, om zijn eigen huisje weer te vinden, en meer dan eens heb ik gezien, dat er zich een vergiste en bij buurvrouw binnendrong. Een oogenblikje later kwam ze te voorschijn op den voet gevolgd door een blèrende dasypoda, de rechtmatige eigenares, die net bezig was onder in den diepen gang de lekkere oranjebril klaar te maken voor haar jong.

Een enkel nest hebben wij uitgegraven om de witte larve te zien; een curieus beest, dat onmerkbaar overging in een klompje boter. Er is kop noch staart of pooten aan te onderscheiden en de boter schijnt zoo door de dunne geringelde huid heen,

vooral aan den mondkant, dat er heusch een geleidelijke overgang schijnt te bestaan tusschen dier en voedsel.

Veel woester gaan de harkwespen, die hier ook niet zeldzaam zijn, te werk. Aan groote vliegen, koeien-dazen, hebben ze hier op de Meent dan ook geen gebrek. Wie ze niet kent, zou er bang van worden, als zoo'n groot, geel beest daar aan komt snorren met een groote bruine vlieg tusschen zijn pooten geklemd. Die Bembexen hebben beter plaatsgeheugen dan de Dasypoden, schijnt het; zij weifelen niet en met verbazing ziet ge, hoe die groote zwavelkleurige wesp, vlak bij u, een te voren onzichtbare gang openkrabbelt, zijn verlamde vlieg weer op-pakt, die er instopt en zelf mee verdwijnt om zijn ei te leggen op 't schijnbaar leven-loos vliegenlichaam. De koe, die er van verlost is zal er wel gelukkig mee zijn, 't is anders geen benijdenswaardig lot, dat zoo'n daas treft. 't Is te hopen voor het dier, dat het na de paralyseering werkelijk gevoelloos is; bewegen kan 't zich nog wel een weinig, de achterpooten trekken soms stuipachtig, als het in den mijn wordt geschoven.

Verder op naar den kant van Walden achter de renbaan wordt de Meent bloemrijker, daar geurt de thym, daar staat de heide, nu in vollen bloei, op sommige plaatsen geel van de zachte brem, op andere wit en rose van 't duivelsnaaigaren, dat er op woekert en in de half droge sloot vervangt hier zonnedauw en moerasviooltje, de calla's, de zeldzame slangenwortel en de gagel. Die komen er niet voor in enkele exemplaren, zooals de beide laatst genoemde, ze kleuren er den bodem, van de diepte aan den rand kijken nu de blauwe klokjes, gentianen uit thym en dopheide uit, en tusschen dubbel-loof, de blauwe godsgenade steken talrijke vreemde oranje aren omhoog, de mooie vruchten van been-breek, *Narthecium ossifraga*, die verleden week aan

zijn top nog enkele gele leliebloempjes droeg, heel mooi met oranje helmknoppen.

Nog een eindje verder voorbij de bocht, waar de tapuiten nestelden en nu de jongen en ouden om u heen aan 't staartwippen zijn, vond ik van morgen nog een zeldzaamheid. Ik ging er heen, om de mooie, vuurroode paddestoeltjes op het bleekgroene veenmos te zien staan. Ze stonden er, de *Hygrophorus*, heerlijk mooi; maar niet om mee te nemen. Zoolang ze met den voet in 't natte mos staan en de zon ze beschijnt, gloeien die kleine, teere, doorschijnende parasolletjes, dat het een lust is om te zien;

neemt ge er een uit den bodem, dan buigt en breekt de voet, en de hoed deukt en verslapt bij de minste aanraking; 't is of ze van was zijn gemaakt, zoo blijft behalve bij de jongste, de indruk van de vingers er in staan.

Bij 't kijken nu naar die vlamgeelroode zwammetjes viel het oog op een klein labiaatje; dadelijk is het aan de kam op de kelk te herkennen als een verwant van het groote glidkruid of blauwe godsgenade, en de naam van klein glidkruid, *Scutellaria minor* is dan ook wel goed, maar van de mooie, bloempjes met vuurroode stipjes zegt hij niet genoeg naar mijn zin.

E. HEIMANS.

Bussum, Aug. '05.

Scutellaria minor.

OPDROGENDE ZWAMMEN.

Neemt ge de een of andere handleiding op, om met behulp daarvan uwe plaatszwammen te bepalen, dan vindt ge ze daarin gewoonlijk in twee afdeelingen verdeeld.

Van de eerste afdeeling wordt gezegd: sporen wit of anders gekleurd; rottende soorten; van de tweede: sporen altijd wit; soorten die opdrogen. Verder ziet ge dan, dat tot deze laatste afdeeling behooren